

Akademický rok 2023/2024

Diplomová práce – posudek vedoucího

Jméno a příjmení studenta: Lucie Lienerová

Název práce: Tělo, tělesnost, touha

Slovní hodnocení: V průběhu svého šestiletého studia malířství na FaVU Lucie Lienerová vystudovala také bakalářský a magisterský obor dějiny umění na FF MU. Souběžně s těmito dvěma profesemi je a byla aktivní sportovkyní. Tyto své role přirozeně mísí a v malbě, která je založená na realistické figuraci, čerpá ze všech. Obrazy koní, plavců a plavkyň, i parafráze klasických motivů ze starého umění autorka zpracovává opakovaně, ve formálně i obsahově ucelených sériích.

Náměty také přechází z jedné série do další, kde nabývají nových významů. Koně, zaplňující otevřené krajiny v Lienerové velkoformátové sérii na počátku jejího studia, autorka po figurálních plaveckých cyklech propojila s lidskými figurami v rolích pečovatelů. Pečovatel o koně se v následující sérii změnil v Krista Zahradníka, tedy neexistující postavu, která má původ v omylu, popsáném v bibli.

Jako počáteční cíl své závěrečné práce si autorka vytyčila zpracování vlastního výběru scén z Ovidiových Proměn, klasického literárního díla, v novověku mnohokrát ztvárněného – a to často jako obrazy s erotickým nábojem, tedy v dřívějším smyslu slova pornografie, určená pro diváka–muže. Jako žena a tvůrkyně, a zároveň teoretička, se vůči tomuto schématu přirozeně vymezila a vybrané náměty z Proměn prozkoumává z hlediska „female gaze”, ženského pohledu.

V průběhu jejich zpracování na drobných formátech však Lienerová impulsivně odbočila nejprve opět k motivům plavců, a poté k portrétům své spolujezdkyně a kamarádky Ivy. Obojí se s tématem těla, tělesnosti a touhy propojuje z jiných pozic a především z žité zkušenosti autorky. Zanedlouho portréty Ivy a motivy z jejího okolí nad výjevy z Proměn dominovaly a staly se pro diplomovou práci Lucie Lienerové určující. Portrétů vznikly desítky, v technice postupně převládly pastely a pastelky na podkladech z překližky, scénu dvora s přístřeškem Lienerová zpracovala na třech velkých formátech kombinovanou technikou (s převažujícím pastelem) na plátně.

Zatímco u motivů z Proměn pracovala autorka uhlím na bílém či hnědém podkladu, barevnost portrétů se pohybuje v širokém spektru a světelnosti. Portréty s větší mírou reprezentace skutečné osoby se střídají s tvářemi jí ne–podobnými či alegorickými. Za malířsky přesvědčivé považují zejména portréty vyznačené barevným světlem, kde podklad tváře zůstává prázdný, zajímavý posun také přineslo použití velurového papíru. Motivy plavců, které se pravděpodobně budou celku diplomové práce vymykat, vyústily v několik působivých obrazů, a potvrdily tak Lienerové cit pro monumentalitu, kromě její minulé tvorby patrný i v aktuálních velkých formátech přístřešků pro koně.

Postupně v sérii nabývaly významu rostliny – vegetace zaplňuje jak pozdější z velkých formátů s přístřeškem pro koně, tak některé z portrétů, kde květiny vyrůstají z obličejů, nebo je do formátu květiny drobný portrét zasazen, skleněné náradí fúzuje s rostlinami na malých „botanických” vyobrazeních. Malbou portrétů a květin může být Lienerové blízkým autorem Petr Nikl, v práci s prázdností a vyznačováním tvarů považují za pro autorku potenciálně inspirativního malíře Jana Mertu.

Ačkoli se Lienerová tematicky odchýlila od námětů z Proměn, vzniklý celek je svou plodnou energií, mnohotvárností a prorůstáním, které evokují běh času, s touto inspirací v souladu. Množství výstupů samozřejmě vybízí i k množství možných instalačních řešení, různé míře výběru i k posunům v interpretaci. Intuitivní odvaha, s jakou se autorka odchýlila od stanoveného tématu, aby jej pak, ve spojení s reálnou, blízkou osobou, vyjádřila autentičtěji, si na její diplomové práci cením, spolu také s narůstající lehkostí v malířské formě.

Otázky k rozpravě:

Vztahuje se autorka také k hlediskům posthumanistického či objektivě orientovaného filozofického uvažování?

Závěrečné hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh klasifikace:

A

Posudek vypracoval(a):

MgA. Patricie Fexová, Ph.D.

Datum: 6. 5. 2024